



Эмирхан Еники

(1909 – 2000)

A scenic view of a lake surrounded by lush green trees and grass under a clear blue sky. The foreground shows a grassy bank on the left with a large tree. The water is calm, reflecting the sky and the surrounding greenery. The background is a dense line of trees.

Дәүләкән – Дим буендагы гүзәл табигать почмагы

Матурлык һәм ямьсезлек —
әдәбиятта мәңгелек темаларның
берсе. Әмирхан Еникинең сез
укып килгән әсәре дә
«Матурлык» дип атала.

Сез ничек уйлайсыз, нәрсә
соң ул матурлык?



1. Матурлык – гүзәл, күңелгә рәхәтлек бирә торган нәрсә (күренеш, эш, тормыш һ.б.); матур, сокланырлык урыннар (табигатьтә, матур әдәбият әсәрләрендә).

2. Ягымлы, сөйкемле, үзенә җәлеп итә торган тышкы кыяфәт; кеше характерындагы, эшчәнлегендәге хуплана торган сыйфат.

“Татар теленең аңлатмалы сүзлегә”



Матурлык турында татар халык мәкальләре.

- 1. Матурлык – йөзгә яккан буяу, тик тиз китәр.*
- 2. Матурлык күлмәк белән сәдәптә түгел, оят белән әдәптә.*
- 3. Матурлык туйда кирәк, татулык көн дә кирәк.*
- 4. Тышкы матурлык белән масайма, эчке матурлык белән масай.*
- 5. Матурлыкны эзләмә, күңелгә ятырны эзлә.*
- 6. Матур матур күренмәс, сөйгән матур күренер.*

Матур кеше нинди сыйфатларга ия
була?

М- ...

А- ...

Т- ...

У- ...

Р- ...



Матур кешегә хас сыйфатлар:

М – *мәгънәле, миһербанлы*

а – *акыллы, аңлы*

Т – *тыйнак, тәртипле*

У – *уңган, укымышлы*

р – *риясыз, рәхимле, рухи бай*

Проза әсәрләрен анализлау тәртибе:

1. Жанры (роман, повесть, новелла, хикәя һ.б.) һәм аны билгеләүче сыйфатлар.
2. Темасы (әсәр нәрсә турында?).
3. Сурәтләү үзенчәлекләре (портрет; пейзаж; интерьер; хикәяләү формасы, ягъни кем исеменнән сөйләнүе һ.б.).
4. Әсәрнең конфликты.
5. Образлар системасы.
6. Сюжеты (сюжет элементлары).
7. Әсәрнең идеясе.
8. Әсәрнең әһәмияте (идея-эстетик кыйммәте, тәрбияви әһәмияте, әдәбиятта тоткан урыны һ.б.).



Тышкы күркәмлек
түгел, бәлки рухи
байлык, интеллект,
нечкә зәвык, чама хисе
һәм яхшы күңеллелек
матур итә икән кешене.

Ана - бөек исем!

Нәрсә жжитә Ана булуга.

Хатын-кызның бөтен матурлығы,

Бөтен күрке Ана булуда...



“Әмирхан Еники - күңел
карурманнарының тургае”.

Илдар Юзеев



Өй эше: «Сезнең өчен ут йотам,
Уйлап карагыз, балам»

(шагыйрь Муса Жәлилнең әнисе Рәхимә

Жәлилованың балаларына язган шигъри хатыннан
өзек) исемле кыска ижади инша язып килергә.

Уңышлар сезгә!